

984

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 sierpnia 2010 r.

w sprawie szczegółowego trybu działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania czynności służbowych

Na podstawie art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb działań oraz sposób postępowania funkcjonariuszy Służby Więziennej w zakresie:

- 1) legitymowania osób ubiegających się o wstęp oraz opuszczających teren jednostki organizacyjnej Służby Więziennej,
- 2) legitymowania funkcjonariuszy i pracowników wchodzących i wychodzących z jednostki organizacyjnej Służby Więziennej,
- 3) przekazywania do depozytu przedmiotów niebezpiecznych i przedmiotów niedozwolonych oraz deponowania dokumentów tożsamości osób przebywających na terenie jednostki organizacyjnej,
- 4) kontroli osobistej osób, kontroli ich ubrania, obuwia oraz przeglądania zawartości bagaży, sprawdzenia pojazdów, a także ładunków tych pojazdów,
- 5) zatrzymywania osób na terenie jednostki celem niezwłocznego przekazania Policji,
- 6) usuwania z terenu jednostki osoby, która nie stosuje się do polecenia funkcjonariusza,
- 7) zatrzymywania osób pozbawionych wolności, które dokonały ucieczki z aresztu śledczego lub zakładu karnego, w trakcie konwojowania lub zatrudnienia albo, korzystając z zezwolenia właściwego organu na czasowe opuszczenie aresztu śledczego lub zakładu karnego, opuściły areszt śledczy lub zakład karny i nie powróciły do niego w wyznaczonym terminie,
- 8) żądania niezbędnej pomocy od funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz zwracania się w nagłych przypadkach do innych organów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa państwa lub obywateli

— a także sposoby realizacji tych działań.

2. Funkcjonariusze Służby Więziennej realizują czynności służbowe w sposób zapewniający humanitarne traktowanie oraz poszanowanie godności osób, wobec których czynności zostały podjęte.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej;
- 2) funkcjonariusz — funkcjonariusza Służby Więziennej;
- 3) pracownik — pracownika Służby Więziennej;

4) jednostka — jednostkę organizacyjną Służby Więziennej, o której mowa w art. 8 ustawy;

5) kierownik jednostki — Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, dyrektora okręgowego Służby Więziennej, dyrektora zakładu karnego i aresztu śledczego oraz kierownika podległego im oddziału, komendanta ośrodka szkolenia i ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej, a także osoby go zastępujące.

§ 3. 1. W czasie wykonywania czynności służbowych na terenie jednostki funkcjonariusz:

1) posługuje się znakiem identyfikacyjnym, którego wzór określają przepisy w sprawie wzorów umundurowania, oznak służby i dystynkcji funkcjonariuszy oraz wzorów wyposażenia polowego, wzorów oznak służby i dystynkcji na poszczególnych składnikach oraz wzorów znaków identyfikacyjnych;

2) może występować w kominiarce.

2. W czasie wykonywania czynności służbowych poza terenem jednostki funkcjonariusz, oprócz obowiązku wynikającego z art. 37 ust. 2 ustawy, jest obowiązany podać przyczynę podjęcia czynności służbowej.

§ 4. 1. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki ustala zasadność ubiegania się osoby o wstęp na teren jednostki lub jego opuszczenie i legitymuje tę osobę w celu ustalenia tożsamości.

2. Funkcjonariusz deponuje w wyznaczonym miejscu dokumenty tożsamości osób, o których mowa w ust. 1, w sposób zapewniający ich bezpieczne przechowanie na czas pobytu tych osób na terenie jednostki.

3. Funkcjonariusz wzywa osoby, o których mowa w ust. 1, oraz osoby przebywające na terenie jednostki do zdeponowania przedmiotów niebezpiecznych i przedmiotów niedozwolonych, zwanych dalej „przedmiotami niedozwolonymi”, w miejscu wyznaczonym przez kierownika jednostki.

4. Funkcjonariusz może odstąpić od legitymowania znanej mu osoby uprawnionej do wejścia na teren jednostki.

5. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę przy wejściu do jednostki, funkcjonariusze i pracownicy ubiegający się o wstęp na jej teren okazują legitymacje bez konieczności wcześniejszego wezwania.

6. Tożsamość osoby, o której mowa w ust. 1, ustala się na podstawie następujących dokumentów, zawierających dane umożliwiające identyfikację, wyposażonych w zdjęcie:

1) dowodu osobistego;

- 2) legitymacji służbowej;
- 3) dowodu tożsamości cudzoziemca;
- 4) dokumentu paszportowego;
- 5) prawa jazdy.

7. Tożsamość osoby niepełnoletniej w wieku szkolnym ustala się na podstawie ważnej legitymacji szkolnej, a dzieci w wieku przedszkolnym — na podstawie oświadczenia opiekuna.

§ 5. 1. Kontrola osób ubiegających się o wstęp, przebywających oraz opuszczających teren jednostki oraz funkcjonariuszy lub pracowników może polegać na:

- 1) sprawdzeniu przy użyciu urządzeń technicznych;
- 2) sprawdzeniu odzieży i obuwia;
- 3) kontroli osobistej.

2. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki poddaje kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 1, każdą osobę, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 18 ust. 2 ustawy.

3. W razie podejrzenia, że osoba nie ujawniła posiadanych przedmiotów niedozwolonych, poddaje się ją kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 2, przez oględziny odzieży i obuwia. Czynności tej dokonuje co najmniej dwóch funkcjonariuszy, w odrębnym pomieszczeniu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych.

4. W uzasadnionych przypadkach po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 3, osobę można poddać kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przez oględziny ciała oraz sprawdzenie bielizny. Czynności tej dokonuje co najmniej dwóch funkcjonariuszy tej samej płci co osoba kontrolowana, w odrębnym pomieszczeniu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych.

5. Decyzję o przeprowadzeniu kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, podejmuje kierownik jednostki. Z przebiegu kontroli sporządza się protokół.

6. Protokół, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) podstawę prawną przeprowadzenia kontroli;
- 2) służbowe dane identyfikacyjne funkcjonariuszy dokonujących kontroli;
- 3) datę i godzinę oraz przyczynę przeprowadzenia kontroli;
- 4) dane osoby kontrolowanej: nazwisko, imię, serię i numer dokumentu tożsamości;
- 5) wyniki kontroli;
- 6) podjęte czynności;
- 7) informację dotyczącą wyrażenia zgody przez osobę kontrolowaną na czynność kontrolną, potwierdzoną jej podpisem, lub informację o niewyrażeniu zgody na czynność kontrolną;
- 8) podpis funkcjonariuszy dokonujących czynności kontrolnych.

7. Kopię protokołu, o którym mowa w ust. 5, wydaje się osobie kontrolowanej na jej pisemny wniosek.

§ 6. 1. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki lub inny wyznaczony funkcjonariusz jest obowiązany do kontrolowania:

- 1) wnoszonych i wnoszonych bagaży lub rzeczy osób ubiegających się o wstęp, przebywających i wychodzących z jednostki;
- 2) pojazdów wjeżdżających na teren jednostki i z niej wyjeżdżających.

2. Wyznaczony funkcjonariusz, na terenie jednostki, może kontrolować bagaże lub rzeczy funkcjonariuszy i pracowników wchodzących i wychodzących z terenu jednostki oraz przebywających na terenie jednostki funkcjonariuszy, pracowników i innych osób.

3. Kontrola, o której mowa w ust. 1 i 2, polega na sprawdzeniu w obecności zainteresowanych osób zawartości bagaży lub rzeczy oraz ładunków pojazdów.

4. W razie ujawnienia w trakcie kontroli przedmiotów niedozwolonych sporządza się protokół. Przepis § 5 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

§ 7. 1. Legitymowanie i czynności kontrolne, o których mowa w § 5 ust. 1 oraz § 6 ust. 1, zwane dalej „czynnościami kontrolnymi”, wobec osoby ubiegającej się o wstęp na teren jednostki mogą być dokonywane pod warunkiem wyrażenia na nie zgody przez tę osobę.

2. Osobie niewyrażającej zgody na wylegitymowanie się lub poddanie czynnościom kontrolnym, a także osobie, wobec której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest pod wpływem alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych — nie zezwala się na wstęp do jednostki.

3. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół. Przepis § 5 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Czynnościom kontrolnym może być poddana także osoba przebywająca lub opuszczająca teren jednostki oraz funkcjonariusz i pracownik wchodzący i wychodzący z terenu jednostki oraz przebywający na terenie jednostki.

2. W razie odmowy poddania się czynnościom kontrolnym osobę przebywającą lub opuszczającą teren jednostki uprzedza się o możliwości zatrzymania jej na terenie jednostki i przekazania Policji, a w razie ponownej odmowy osobę tę umieszcza się w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych oraz powiadamia Policję.

§ 9. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować osobę, wobec której były wykonywane czynności kontrolne, o przysługujących jej prawach wynikających z art. 18 ust. 5 i 6 ustawy.

§ 10. 1. W razie ujawnienia przez funkcjonariusza w wyniku czynności kontrolnych przenoszenia lub przewożenia przedmiotów niedozwolonych sporządza się protokół. Przepis § 5 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

2. Ujawnione i zakwestionowane przedmioty nie-
dozwolone oraz przekazane do depozytu zostają za-
trzymane na czas pobytu osoby na terenie jednostki.

3. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że po-
siadanie zakwestionowanych przedmiotów niedozwo-
lonych stanowi czyn zabroniony pod groźbą kary,
przekazuje się te przedmioty, wraz z protokołem,
najbliższej jednostce Policji. Decyzję o przekazaniu
wskazanych przedmiotów najbliższej jednostce Policji
podejmuje kierownik jednostki.

4. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że za-
kwestionowane przedmioty niedozwolone mają zwią-
zek z postępowaniem karnym prowadzonym wobec
osoby pozbawionej wolności, przekazuje się te przed-
mioty, wraz z protokołem, właściwym organom ściga-
nia lub organom procesowym.

§ 11. 1. Decyzję o zatrzymaniu przebywającej na
terenie jednostki osoby, wobec której istnieje uzasad-
nione podejrzenie popełnienia na tym terenie czynu
zabronionego pod groźbą kary, podejmuje kierownik
jednostki.

2. Osobę zatrzymaną informuje się o przyczynach
zatrzymania oraz o obowiązku podporządkowania się
wydawanyim poleceniom.

3. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się
najbliższą jednostką Policji. Do czasu przekazania Poli-
cji osoby zatrzymanej powinna się ona znajdować
w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych, pod dozo-
rem funkcjonariusza.

§ 12. 1. Pomieszczenie dla osób zatrzymanych po-
winno:

- 1) mieć powierzchnię nie mniejszą niż 3 m² na jedne-
go zatrzymanego;
- 2) odpowiadać wymaganiom higieny i mieć dostateczny
dopływ świeżego powietrza;
- 3) zapewniać oświetlenie i temperaturę odpowiednią
do pory roku;
- 4) być wyposażone w niezbędny sprzęt kwaterunko-
wy oraz instalację elektryczną i przyzywową.

2. Osobie umieszczonej w pomieszczeniu dla osób
zatrzymanych umożliwia się skorzystanie z urządzeń
sanitarnych.

3. W uzasadnionych przypadkach osobie zatrzy-
manej należy zapewnić opiekę medyczną świadczoną
przez służbę zdrowia jednostki, a także zapewnić na-
poje i wyżywienie, jeżeli jest to uzasadnione długością
okresu zatrzymania.

§ 13. 1. Decyzję o usunięciu z terenu jednostki oso-
by, która nie stosuje się do poleceń funkcjonariusza
wydawanych na podstawie obowiązujących przepi-
sów, podejmuje kierownik jednostki.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, podejmuje się
po uprzednim wezwaniu osoby do właściwego zacho-
wania.

§ 14. 1. Funkcjonariusz, wykonując czynności służ-
bowe poza terenem jednostki, może zatrzymać osobę,
o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy, jeżeli jej
tożsamość nie budzi wątpliwości.

2. Po zatrzymaniu osoby, o której mowa w ust. 1,
funkcjonariusz jest obowiązany potwierdzić jej tożsa-
mość oraz ustalić, czy posiada ona broń lub inne za-
grożające życiu przedmioty i odebrać je.

3. W przypadku konieczności niezwłocznego dzia-
łania funkcjonariusz nie jest obowiązany do okazania
legitymacji służbowej i potwierdzenia tożsamości za-
trzymywanej osoby.

4. Funkcjonariusz doprowadza osobę zatrzymaną
do najbliższej jednostki Policji albo zakładu karnego
lub aresztu śledczego.

5. W razie zagrożenia życia lub zdrowia funkcyjna-
riusz nie wykonuje czynności, o których mowa w ust. 2
i 3; w takim przypadku jest obowiązany powiadomić
najbliższy zakład karny lub areszt śledczy albo Policję
i zażądać ich pomocy.

§ 15. 1. Z przebiegu czynności, o których mowa
w § 8 ust. 2, § 11 ust. 1, § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1, sporządza
się protokół.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, powinien za-
wierać:

- 1) podstawę prawną zatrzymania lub usunięcia z te-
renu jednostki;
- 2) służbowe dane identyfikacyjne funkcjonariuszy
dokonujących zatrzymania lub usunięcia z terenu
jednostki;
- 3) datę i godzinę oraz przyczynę zatrzymania lub usu-
nięcia z terenu jednostki;
- 4) dane osoby zatrzymanej lub usuniętej:
 - a) nazwisko, imię, imię ojca, datę urodzenia — je-
żeli dotyczą osoby pozbawionej wolności,
 - b) nazwisko, imię, serię i numer dokumentu tożsa-
mości — jeżeli dotyczą innej osoby;
- 5) powód zatrzymania lub usunięcia z terenu jed-
nostki;
- 6) podjęte czynności;
- 7) podpis funkcjonariuszy dokonujących zatrzymania
lub usunięcia z terenu jednostki.

§ 16. 1. Kierownik jednostki, w zakresie posiada-
nych kompetencji, może żądać udzielenia niezbędnej
pomocy od funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej
lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, w celu podjęcia
interwencji wobec osoby innej niż pozbawiona wolno-
ści, w szczególności gdy osoba ta:

- 1) zakłóca spokój i porządek, ubiegając się o wstęp
na teren jednostki lub w bezpośrednim sąsiedztwie
zakładu karnego lub aresztu śledczego;
- 2) została zatrzymana przez funkcjonariuszy na tere-
nie zakładu karnego lub aresztu śledczego;

- 3) nawiązuje niedozwolone kontakty z osobami pozbawionymi wolności;
- 4) usiłuje dostarczyć, bez zezwolenia, jakikolwiek przedmiot na teren jednostki;
- 5) przebywając na terenie jednostki lub opuszczając ten teren, odmawia poddania się czynnościom kontrolnym.

2. Dowódca konwoju, w zakresie posiadanych kompetencji, może żądać udzielenia niezbędnej pomocy od funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, w celu podjęcia interwencji wobec osoby innej niż pozbawiona wolności, w szczególności w razie nawiązywania przez nią kontaktów z osobami pozbawionymi wolności.

§ 17. 1. Zwracając się do obywatela o udzielenie doraźnej pomocy, funkcjonariusz określa podstawę prawną działania oraz rodzaj i zakres oczekiwanej pomocy.

2. O skorzystaniu z pomocy obywatela, o jej zakresie i rodzaju funkcjonariusz informuje pisemnie kierownika jednostki.

§ 18. O podjęciu działań, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy, wobec osób, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy, kierownik jednostki niezwłocznie powiadamia Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, a ten — właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne albo urząd konsularny oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

§ 19. W ośrodkach doskonalenia kadr oraz ośrodkach szkolenia Służby Więziennej zakres kontroli, o której mowa w § 4—6, oraz możliwość odstąpienia od jej przeprowadzenia ustalają ich komendanci.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 sierpnia 2010 r.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*